

Appreciative Inquiry Actieleertraject

- **Ontwikkel uw waarderend onderzoekende grondhouding**
- **Vergroot het verandervermogen van uw organisatie**
- **Draag bij aan krachtiger organisaties in Nederland**

“Appreciative Inquiry is de kunst en kunde om vragen te stellen over het potentieel van een organisatie met de bedoeling deze volledig tot zijn recht te laten komen.”

~ David Cooperrider, grondlegger van het AI gedachtegoed ~

Appreciative Inquiry is zowel een levenswijze als een verandermethode die uitgaat van de kracht en mogelijkheden die in mensen en organisaties besloten liggen. Door situaties waarderend te onderzoeken en mensen waarderend te bevragen ontsluit zich een potentie die via een gezamenlijk doel en een breed gedragen aanpak de gedroomde toekomst tot werkelijkheid maakt.

Appreciative Inquiry onderscheidt zich van de klassieke, op het aanpakken van knelpunten gebaseerde, veranderaanpak door aandacht te geven aan wat goed gaat en daarop door te ontwikkelen. Appreciative Inquiry speelt een centrale rol in een set van constructionistische methoden die samen een robuust en adequaat antwoord bieden op de uitdagingen van hedendaagse organisaties en hun medewerkers.

Succesvol veranderen en ontwikkelen?

Staat u (uw organisatie) aan de vooravond van het realiseren van een systeem invoering, procesverandering, beleidswijziging of veranderdoelstelling? En herkent of vermoedt u de potentie en toegevoegde waarde van Appreciative Inquiry voor het (nóg beter) doen slagen van uw visie? Dan kan het AI-actieleertraject u inspireren en ondersteunen om te komen tot een succesvol resultaat.

Het AI-actieleertraject voorziet in een rijk aanbod over de inhoud, methode en betekenis van AI. U bekwaamt zich in *strength based change* en werkt vanuit een ander en breder perspectief dan alleen probleemoplossing. Via diverse leeractiviteiten ervaart u dat (waardierend) samenwerken en co-creëren de kwaliteit en de effectiviteit van de bedrijfsvoering duurzaam ten goede komen.

Het AI-Actieleertraject reikt u in zestien contactdagen gedurende anderhalf jaar kennis en vaardigheden aan om toe te passen op uzelf en in de praktijk van uw organisatie. Tijdens het AI-actieleertraject voert u een eigen project uit in de organisatie gebaseerd op de principes van AI. U maakt deel uit van een actieleerkring waarin u uw kennis en ervaring deelt met andere deelnemers en hun organisaties. U wordt begeleid door een AI-facilitator. U kunt dit AI-actieleertraject afronden met een HBO-certificaat ter waarde van een Minor (van Bachelor Bedrijfskunde).

HBO gewaardeerd actieleertraject

Opzet van het AI Actieleertraject

Persoonlijke kennismaking en verkenning

Na inschrijving en voorafgaand aan de startbijeenkomst ontvangt u een uitnodiging voor een waarderend onderzoekend gesprek met een van de AI100-programmaleiders over uw verwachtingen, uw leerdoelen, uw persoonlijke sterktes en voor nadere toelichting ten aanzien van uw leertraject. Wij maken u alvast wegwijs in de digitale leeromgeving, waar u uw eerste leerblog produceert. U ontvangt een vragenlijst voor het in kaart brengen van uw drijfveren en waardesysteem, uitmondend in een informatieve en leerzame rapportage. Kortom: u bent begonnen.

In het begin is de relatie ~ Martin Buber

Startbijeenkomst: ambitie en ontmoeting

De eerste groepsessie omvat een middag en een avond en staat in het teken van Verbinden. U maakt persoonlijk kennis met **Griet Bouwen**: ons Belgische rolvoorbeeld om zoveel mogelijk organisaties uit te nodigen het AI-gedachtegoed te exploreren: het Vlaams Lerend Netwerk voor Talent en Bezieling. Zij zal vertellen over persoonlijke ervaringen met AI en hoe men dit in Vlaanderen als een olievlek wist te verspreiden. Gastspreker **Joep de Jong** neemt ons mee in de praktijk van AI, de relatie met leiderschap en het ontdekken van onze 'positieve kern'. Duidelijk wordt dat AI zowel een verandermethode als een levensstijl is: AI kun je *zijn*. De deelnemers maken nader kennis met elkaar en delen hun ambities en verwachtingen ten aanzien van het Actieleertraject. Op natuurlijke wijze vormen de leerkringen zich en maken de eerste onderlinge afspraken. Het perspectief is zo helder als het kan zijn.

Eendaagse: Sociale Constructie zien en ervaren

Onze eerste basisdag staat in het teken van het sociaal constructivistische principe dat aan AI ten grondslag ligt. AI is een uitingsvorm van het sociaal constructionisme – tevens een filosofische stroming - en geeft handvatten om daadwerkelijk een wereld van mogelijkheden te creëren. Tijdens deze dag wordt u ingeleid, geleid en begeleid door terzakekundig hoogleraar **Alexander Maas**. U wordt bewust vanuit welk perspectief u waarneemt, leeft en werkt. Een noodzakelijk fundament voor de ontwikkeling van een waarderend onderzoekende houding en voor het begrijpen van de dynamische context waarin 'verandering zich ontwikkelt'...

It's your mind that creates this world ~ Siddhartha Buddha

Tweedaagse: AI als verandermethodiek

In deze tweede basistraining ligt het accent op de proceskant van AI: de 5V-methode langs de stappen Verwoorden, Verdiepen, Verbeelden, Vormgeven en Verwezenlijken. De groep doorloopt de vijf stappen om te ervaren hoe het is om deel te nemen aan een dergelijk proces. U leert tegelijkertijd wat het vraagt om dit zelf te faciliteren. Uiteraard met ruimte voor dialoog en vragen. Dit tweedaags basisblok wordt verzorgd door een team van senior AI facilitators met diepgaande theoretische kennis en brede praktijkervaring: **Arno Vansichen** en **Jeannette Schonewille**.

Eendaagse: Onderzoek en zelfonderzoek

Tijdens deze laatste basisdag wordt u door emeritus hoogleraar **René Bouwen** ingeleid in de 'hoogwaardige relationele praktijk', zowel kunst als kunde. 's Middags behandelt **Marcel van Marrewijk** de fasegewijze ontwikkeling volgens Spiral Dynamics®. Het zogenaamde groene waardesysteem is een belangrijk fundament onder de AI-werkwijze. U verdiept uw inzicht in uw eigen waardeprofiel binnen deze paradigma's. U leert te zien hoe uw eigen organisatie zich hierin positioneert en wordt op deze manier bewust van wat het vraagt om AI bij zichzelf en uw organisatie te kunnen ontwikkelen. U wordt tenslotte ingeleid in de onderzoeksmethode die wordt gehanteerd om de voortgang van uw eigen ambitie, en de impact van AI daarop, in kaart te brengen: de basis voor het eigen "AI Project".

Je gaat iets pas echt begrijpen als je het probeert te veranderen ~ Kurt Lewin

Vier eendaagse verdiepingssessies vormen telkens de kern van een verdiepingblok, waarin de deelnemer wordt ingevoerd in een cruciaal aspect van AI en uitgedaagd om dit in de eigen organisatie toe te passen. De thema's van deze verdiepingssessies zijn geënt op de vier cruciale fundamenten voor een succesvolle op AI gebaseerde interventie: de eigen grondhouding, de kwaliteit van de relationele praktijk, passende facilitatievaardigheden en de manier waarop de te beïnvloeden organisatorische context zich gedraagt. Alle sessies worden begeleid door 'kunstenaars' die de diepgang van het betreffende thema hebben ervaren, en dit deskundig weten te delen.

**Verdiepings
Blokken**

Verdieping, vertaling en verslaglegging

Verdiepingsblok 1 - Intentioneel (Mij)

Waarderende, onderzoekende grondhouding

AI, waarderend onderzoeken, begint altijd bij de mensen zelf. Bij de eigen ervaring, bij het waarden van het beste in mensen en organisaties en dus ook in uzelf. In deze sessie krijgt u meer inzicht in uw eigen basishouding en de invloed daarvan op relaties. Goede relaties zijn essentieel bij hoe de onderlinge verbinding ervaren wordt en zijn daarmee van doorslaggevend belang op de resultaten. U leert hoe u zelf invloed kunt uitoefenen op uw eigen gevoelens en emoties en dat u deze positief kunt sturen. Op deze wijze leert u een waarderend onderzoekende houding niet alleen mentaal, maar ook fysiologisch en emotioneel te doen groeien. Uw begeleider is **José Otte**.

Verdiepingsblok 2 - Wederkerigheid (Jij)

Waarderend onderzoekende gespreksvoering

AI vindt veelvuldig plaats in de communicatie tussen mensen. Het AI-gesprek vraagt een veilige omgeving waarin mensen elkaar respecteren en feedback geven, waarin mensen onbevooroordeeld kennis en ervaring delen. Er wordt geoefend met 'respectvolle bejegening', de kunst van vragen stellen op een waarderend onderzoekende manier. Door positief taalgebruik zijn alle communicatieve vaardigheden consistent met de grondhouding die AI vraagt. Uw begeleider is **Annet van de Wetering**.

Heelal

Hoe verder men keek, hoe groter het leek

Jules Deelder

Verdiepingsblok 3 - Groepsdynamiek (Wij)

Faciliteren van een AI-proces

De cultuur en dynamiek binnen een groep kan een AI-project ondersteunen of juist ondermijnen. Hoe stelt u vast wat het klimaat is binnen een groep en welke mogelijkheden kunt u aanwenden om het groepsproces positief te beïnvloeden? Hoe gaat u om met weerstanden? Deze vragen staan centraal tijdens de derde verdiepingsdag. Onderzocht wordt wat nodig is om een AI-proces te faciliteren. De benodigde vaardigheden worden daarbij getraind. Uw begeleiders zijn **Inge Becka** en **Annet Struik**.

Verdiepingsblok 4 - Organisatiecontext (Zij)

Complexe organisatorische interventies

Om een organisatie te kunnen veranderen moet u hem eerst goed begrijpen. Om een AI-interventie te doen is het uitermate belangrijk uw organisatie te 'zien', en niet in het minst de wisselwerking tussen uzelf en uw organisatorische context. Met diverse praktijkgerichte oefeningen wordt u bewust van wat er zich allemaal om u heen afspeelt, en bent u beter in staat uw organisatie 'tegenmoet te treden met uw waarderende intenties'. Uw begeleiders zijn **Eric Koenen** en **Cees Hoogendijk**.

*it's your mind
that creates
this world*

Actieleerkringen

Elke deelnemer maakt deel uit van een actieleerkring. De actieleerkringen zijn gegroepeerd rond een gedeeld thema, interesse of aandachtsgebied. Ze zijn bedoeld om de transfer van het geleerde naar de praktijk maximaal te ondersteunen. Ze vormen de praktische link naar het met AI100 verbonden onderzoek. Elke leerkring wordt begeleid door een facilitator annex AI-professional, die tevens fungeert als aanspreekpunt ('mentor') tijdens het gehele leertraject. In het programma zijn zes leerkringbijeenkomsten voorzien, maar als zelforganisatie tot meer bijeenkomsten leidt, is dat een positief signaal! De leerkringbijeenkomsten worden bij voorkeur gehouden op de bedrijfslocatie van één der deelnemers. De agenda wordt bepaald door de groep zelf, mede ingegeven door het thema van de leerkring. Thema's en activiteiten die in ieder geval aan de orde komen zijn - praktische oefening van de kunst en kunde van AI - waardenprofiel van de actieleerkring als team - hartcoherentie in relatie tot AI grondhouding - advies en ondersteuning bij het gebruik van de digitale kring - de toegevoegde waarde van de leerbouwenstenen - interview op ieders AI project. De leerkringen vormen met elkaar een lerend netwerk, desgewenst ook nog na afronding van de Actieleergang!

Praktijkvertaling

AI doende leert men. U neemt deel aan het AI-actieleertraject met de bedoeling dat u door een project in uw organisatie het geleerde in de praktijk brengt. In de rol van projectleider of teamleider verweeft het werken en het studeren. Na elke training of verdiepingsdag krijgt u praktische handreikingen of opdrachten mee, uiteraard generiek opgesteld zodat u ze zelf op maat kunt maken en in de eigen planning kunt inpassen. We noemen dit onze 'leerbouwenstenen': per definitie nuttig voor een succesrijk leertraject; in volledigheid toegepast de basis voor de HBO-waardering

Programma-opbrengsten

U rondt het AI-actieleertraject af met een verslag waarin u uw projectopzet, aanpak en ervaringen vastlegt. Dit is één van de documentaire opbrengsten ('leerbouwenstenen') die u gedurende het leertraject produceert. Uiteraard wordt u hierbij ondersteund door de leerkringbegeleider. De programma-opbrengsten worden gewaardeerd door de programmaleiding, experts en de HBO-afgevaardigde en vormen de basis voor HBO-waardering: een certificaat voor de 'minor verandermanagement' ter waarde van één vierde (60EC) van een bachelor Bedrijfskunde.

Eindcongres

In een afsluitende, tevens feestelijke conferentie presenteert u de resultaten van uw project, tevens uw laatste 'leerbouwensteen'.

Over het hoe en waarom van AI100

Onderzoek en publicatie

Vanuit het AI 100-initiatief streven wij ernaar het effect van Appreciative Inquiry maatschappelijk merk- en meetbaar te maken. In afstemming met elke deelnemer wordt een kort onderzoek uitgezet in diens team of achterban, bij voorkeur tweemaal: bij de uitgangssituatie en na afronding van traject. Dit onderzoek draagt enerzijds bij aan de effectiviteit van de afzonderlijke verbeterprojecten van de deelnemende organisaties en anderzijds geeft het een onderbouwd beeld van de kracht van AI in Nederlandse organisaties.

De opgedane inzichten en ervaringen worden gepubliceerd in ons AI Magazine en uiteindelijk gebundeld in het boek 'De Waarde van Kracht'. Als deelnemer en deelnemende organisatie draagt u op deze manier bij aan het duurzaam op de kaart zetten van een constructieve en waarderende aanpak van veranderen en ontwikkelen in de Nederlandse samenleving.

Goede investering

Het AI-actieleertraject wordt door de HBO-opleidingspartner van AI100 gewaardeerd als minor veranderingmanagement, in feite een compleet HBO-leerjaar. Dit betekent een officieel certificaat en een significant belastingvoordeel op de deelnamekosten. De kosten voor deelname bedragen maximaal €7.500. De werkgever van de deelnemer geniet onder de juiste voorwaarden een (fiscaal) voordeel ad. €1.650. De programma-organisatie AI100 biedt u daarin graag advies en ondersteuning. (Voor meerdere deelnemers van dezelfde organisatie geldt een significante voordeeltregel, evenals voor consultants die hun klanten aanbrenge. Zie www.ai100.org voor nadere informatie.) De investering omvat naast zestien hoogwaardig begeleide contactdagen, gebruik van de digitale leeromgeving, een boekenpakket en een technologische verrassing op het gebied van hartcoherentie. All-in dus.

AI100 en Nederlands AI Netwerk

Het AI-actieleertraject is een initiatief van AI100, een sociale onderneming gelieerd aan het Nederlands Netwerk Appreciative Inquiry. Meer informatie over onze beginselen en ambities vindt u op www.ai100.org.

De organisatie AI100 en de programmabegeleiding zijn in handen van:

- Cees Hoogendijk, organisatieontwikkelaar via OrgPanoptics en Huisacademies
- Jeannette Schonewille, senior adviseur, CBO
- Marcel van Marrewijk, onderzoeker en organisatiekundige via Research to Improve en Virtu et Fortuna

NB. de drie AI100 initiatoren vervullen deels rollen in het actieleertraject. Daarnaast dragen vele andere AI-professionals bij aan het programma. Een complete lijst van sprekers, begeleiders en experts is vermeld in het separate programmaoverzicht bij elke nieuwe AI Actieleergang.

AI100 is verguld met zulke mooie partners

Een toenemend aantal partnerorganisaties draagt Appreciative Inquiry een warm hart toe en steunt het AI100 initiatief op diverse manieren. Medio 2011 zijn het de volgende organisaties die hun gewaardeerde sterkten inbrengen:

- TNO Management Consultants / CBO
- Het sociale ecosysteem Mindz.com
- Stichting Society3.0
- Van Harte & Lingsma
- Stebo
- WaardenManagement
- OrgPanoptics
- Huisacademies
- Research to Improve
- Liefing Consulting
- OpleidingsPartners

Enthousiast geworden? Wilt u dit leertraject ook 'mee-maken'?

Surf dan naar www.ai100.org laat daar uw interesse weten.